

СВОВОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly \$6.50.

P.O. Box 346

Jersey City, N.J. 07303

Молитви за мир в Америці

Президент Джансон мовив минулої неділі в одній із святинь Вашингтону за мир і злагоду між американськими громадянами, згідно з власним закликом з минулого четверга, що його зробив у промові до народу в зв'язку з муринськими заворушеннями. Місцевий проповідник вигосив, згідно з духом тієї Президентової промови, молитву, в якій благав Господа, щоб „дав американському народові замирення, загав його рани, заспокоїв біль ударів". Минула неділя мала бути днем загальних таких молитов, в реакції проти вибуху свілої злоби й ненависті, що її тереном стали різні міста й містечка на великих просторах Америки.

Але каже народна мудрість: Господь допомагає тільки тим, хто сам собі допомагає. Очевидно, що й Президент та його дорадники знають, що самими лише молитвами не зарадять лихові. Щоб лікувати будь-яку недугу, треба знати спершу її причину. Причини муринських заворушень численні і дуже складні. Президент зробив правильно, поклавши до життя 11-членну дорадчу комісію з найкращих знавців мікрасових відносин в Америці, справ публічного ладу і міської адміністрації, щоб вони власне й з'ясували всі ті складні чинники, які в суцї проявлялись у тих бурхливих, безглуздох і кривавих заворушеннях. З-посеред численних коментарів на цю тему, зокрема про минулотижневу промову Президента із закликом до всенародних молитов за мікрасове замирення та за привернення спокою і ладу в країні, одна завага особливо варта пригадати: тієї промови Президента і подібних промов, закликів і статей не слухають, не читають і про них не згадують та й не хочуть знати ті, які вчиняють такі заворушення.

Буває, що проповідник у церкві чи промовець з естради на патрістичній імпрезі картас неприємних, забуваючи про те, що він звертається на невідомі адресу, бож неприємні не чуять того, що він говорить. Коли всі білі, як і відповідальні муринські лідери, погоджуються, що найбільшу безпосередню й посередню шкоду мають від отаких насильницьких акцій, як грабунки, підпали й смерть від снайперських пострілів самі мурини, то суть справи зводиться до того, щоб довести до свідомості цього факту активних сприячників і учасників тих авантур. Треба равової рівності у теорії й практиці. Але й не вільно покрути вбивникам, підпалювачам та грабникам. І треба створити атмосферу правопорядку.

Щоденне завдання

„Якби знав, де впає, то й соломки б підіслав"... Коли б знали наперед, де доведеться впасти, зазнати невдачі чи програти справу, напевно вжили б різних заходів і збільшили б шанси, щоб не впасти, виграти, перемогти. Однак, с справи, в яких нам, вільним представникам великого українського народу, самою долею покликаним говорити від імені того, кому забороняє говорити Москва, — надзвичайно тяжко виграти.

До таких справ належать українські гасла в більшості світових енциклопедій, у яких і досі знайдемо „Малоросію" замість „України", „російських козаків", відомості про „добровільний" союз республік СССР тощо.

Проте, з назвираного за два останні десятиріччя досвіду відомо, що багатьом подібним лихам можна запобігти, якщо діяти вчасно. Сл. п. д-р І. Бучинський та польський поет Юзеф Лободовський в Іспанії зробили Україні велику послугу тим, що до „Еспанської Енциклопедії" написали вірні, історично точні гасла про Україну, а д-р І. Бучинський ще й великий огляд української драматургії від найдавніших часів — до „Світової Театральної Енциклопедії", що вийшла в Мадриді еспанською мовою для всіх еспанськомовних країн світу. Д-р Гала Горбач, проф. Галина Наконечна та ін. у Західній Німеччині подали окремі гасла про Україну для німецьких енциклопедичних видань; те ж саме в Канаді зробили д-р Ярослав Рудницький та ряд інших наших науковців. Таким чином, при наполегливій і завбачливій праці представників нашої науки такі можна мати певні успіхи в ділянці об'єктивної інформації про Україну.

До одного з невідкладних наших завдань належить тепер справа вміщення правдивих інформацій про Україну в 9-томовій „Історія Людства", перший том якої вже вийшов у в-ві Р. Ляффона в Парижі, з рамени ЮНЕСКО. Ця ж „Історія Людства" виходить англійською мовою в Нью-Йорку, еспанською в Буенос-Айресі і т. д. та іншими мовами, включно з російською. В цій книзі про людство Україна мусить бути представлена такою, якою була її історія і якою вона є нині. Борьба за українську правду — щоденне завдання, і тільки наша постійна увага цій справі може принести успіх.

Проф. Іван М. Чинченко

1941 РІК НА НАДНІПРЯНЦІНІ

(Зі сторінок авторового щоденника)

(1)

Підготувавшись до відзначення 50-річчя так званої жовтневої революції, советські газети переповнені статтями „на науковими розвідками" про „грандіозні досягнення" на економічному і культурному полі за час панування комуністичного режиму. Особливо багато появляється статей про „дружбу народів", про „соціалістичне співжиття" всіх поневолевих там народів, про успішне здійснення програми партії, про злиття всіх націй.

Але дійсність показує зовсім іншу картину. Пістя терору, що його пережив і ще переживає кожний українець, а особливо наш селянин, здобав логічно і критично мислити, він замкнувся в собі, став мовчазним.

Автор цих рядків мав щастя бачити українських людей з відкритою душею протягом липня і серпня 1941 року. Я був у першій похідній групі, що 7 липня 1941 року виїхала зі Львова до Києва, щоб там поінформувати про відновлення Української Держави, проголошене у Львові 30 червня того року. Я не належав до жадної організації, до жадної політичного середовища. Вихований у підсестський діяльності, я лише початкову школу закінчив за царського режиму, а середню і високу освіту здобув уже за советської влади.

Похід на Київ

Віля будинку „Дністра" у Львові зібралось багато людей, переважно молоді, випроважуючи нас на ту небезпечну місію, бо командувач Східного фронту, фельдмаршал фон Бравхін, заборонив українцям всяку політичну діяльність під карою смерті. Мене, зокрема, проводжали студенти Ветеринарного інституту, де я працював.

Отже, від'їжджали у невідоме, пригтовані на найгірше: або німці розстріляють, або закатують десь советські партизани, від яких аж кишило в житах та лісах.

Переїжджали Галичиною і Волиною, що це недавно були окуповані Польщею. Скрізь українське населення вітало нас тріумфально. Переїхавши колишній польський кордон коло Корця, ми спостерігали вже зовсім іншу картину: люди, які працювали в полі, або з байдужістю або, здавалося, навіть з ворожістю поглядали на нас. Отже, загрозливість і недовіра серед підсестських людей тривали.

Недалеко Житомира ми наздогнали передову лінію фронту, де були свідками двогодинного бою між двома окупантами України. До речі, вермахтівці ставилися до нас дуже добре, і якийсь час ми були майже на повному їх утриманні.

Пізно вночі прибули ми до міста. Переночували на передмісті, на якомусь подвір'ї, раненько знову рушили в дорогу — в напрямку на Київ. За кілька кілометрів від Житомира мало не

наїхали на заміновану частину автостради Львів-Київ, але вояки, які працювали над розмінуванням, зупинили нас. Ще б одна мить, і наше вантажне авто вилетіло б у повітря. Завернули нас до якогось села, де ми мали чекати майже два місяці, поки німці з Білорусі взяли Чернівці, і „непереможна" червоная армія втекла з Києва.

Вїзд до Фастова

Іхали ми разом з військовим валкою, і німецькі журналісти називали нас „союзною бригадою". Було нас 14 осіб: 10 галичан і 4 придніпряниці.

Місто Фастів лежить при автошляху, що йде на Київ. Це вузьке і довге місто. По-стало питання: як зібрати його мешканців на збори? В'їжджаючи до міста ми піднесли жовто-блакитний прапор, і... несподівано явилися: доки ми доїхали до пригтованого місця постою на подвір'ї колишнього районового суду, за нами прийшло кілька сотень українців.

Потім вислали ми ще двох юнаків, колишніх учнів десятирічки, з нашим вантажним авто по вулицях міста. Ті юнаки стояли на авті і тримали наш розгорнений прапор. І цим разом прапор привів на подвір'я суду ще кілька соток мешканців.

Але знову питання: де вмістити людей? Зала суду могла вмістити 300-400, а було їх до 2000. Отже, решті прийшлося стояти на подвір'ї біля відчинених вікон.

Проведенням зборів займався автор цих рядків.

Дромотичний перебіг зборів

Нашим друзям з Галичини я сказав, щоб вони не втручалися в справу організації і проведення зборів, лише спостерігали і вчилися, як працювати з українцями на Придніпрянці. „Всі ви, — додав я, — вмісте працювати з галичаним селянином. Ми, придніпрянці, і ви, галичани, протягом 300 років, а особливо останні 20 років, варилися в різних кітлах. Психологія того ж самого народу, що був під різними окупаціями, відмінна, і це треба враховувати".

До президії покликав я письменника Йосипа Позичанюка і колегу Сака, вже не пам'ятаю першого імені. Відкрили збори і коротко поінформували присутніх про ситуацію. Згадали про жалкий більшовицький терор, що його пережив український народ. Нема такої родини в Україні, — сказав я, — що б не втратила когось із найближчих". При цих словах на залі зчинилося шось несамоовне. Сталося так, що я торкнувся найболючішої рани народу-страдника. З великими труднощами вдалося нам заспокоїти людей.

(Далі буде)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ
УНСОЮЗУ!

Проф. Оксана Борущенко

УКРАЇНЦІ У БРАЗИЛІ — ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ

(Доповідь, виголошена на конференції СФУЖО в Куритибі, Бразилія)

(3)

Громадське життя

Громадське життя в Бразилії пов'язане з церковними організаціями при парохіях. Перші осередки організації, головню з освітніми завданнями, постають після 1900 р. Першим з них було т-во „Просвіта" в Куритибі, засноване 1902 р. за участю делегата матрічного т-ва „Просвіта" у Львові, Степана Петрицького. Згодом постали й інші культурно-освітні товариства під традиційною назвою „Просвіта", Т-во ім. Шевченка й інші. До першої світової війни їх було 32. Ті товариства не були між собою пов'язані, діяли самостійно. Спроба створити для них осередок в Куритибі була безуспішною, великою мірою тому, що вже тоді надривав поділ українського громадянства в Бразилії на велику групу ліберально-радикальних прованців із Курятбською „Просвітою" на чолі і консервативно-народну масу, під проводом оо. Василіяна в Прудентополі. Обидві групи видавали свої пресові органи.

Також не вдалося намагаючись організувати спільний осередок українського життя в Бразилії, як Укр. Народна Рада в Прудентополі на І. Загальному Конгресі Українців в Бразилії — 1910 р., як і Укр. Народна Рада в Бразилії, створена на З'їзді в Дерізоні 1919 р. Не став таким осередком і Український Союз, заснований на Конгресі Українців в Бразилії, що відбувся в 1922 р. в Дерізоні.

Український Союз заснований в 1922 р. з осідком у місті Порто-Уніон, а від 1934 р. в Куритибі, з початком заведення в Бразилії диктатури в 1938 р. змінив назву на Хліборобсько-Освітний Союз, що став культурно-освітньою центральною українського життя в Бразилії, але 1940 р. був змушений припинити діяльність, як і всі інші українські товариства, після опублікування владою декрету про т. зв. націоналізацію культури.

Після закінчення другої світової війни і ліквідації націоналізаційного режиму, між українцями відновилось громадське життя. Так 1947 р. відновив свою діяльність Хліборобсько-Освітний Союз, ХОС. Того ж року засновано т-во Прихильників Української Культури (ТПУК). Обидва товариства мають філії в етатдо Парана і виявляють (головню в ХОС) видавничу діяльність та провадять радіомовні пересілення спершу українською, а тепер на домагання уряду — португальською мовами.

В 1949 р. засновано в Сан-Павлу товариство „Соборність", яке веде культурно-освітню діяльність.

З інших громадських організацій треба згадати насамперед жіночі. З 1924 р. діє при ХОС автономна Жіноча Організація, яка є членом Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) і має свої відділи при більшості філій ХОС.

Жіноча секція „Соборності", а при обох Церквах діють згадані вже жіночі організації. Велику працю на полі виховання веде згаданий вже Інститут Катехиток Серця Ісусового в Прудентополі. В днях 24 і 25 червня 1967 р. відбувся за ініціативою СФУЖО в Куритибі З'їзд Українських Жіночих Організацій з усієї Латинської Америки.

З молодіжних організацій діяло в 1930-их роках товариство „Молоде Козацтво", зорганізоване 1931 р. православним священиком о. Дмитром Сидельником. Ізгодом згодом поширило свою діяльність на низку інших місцевостей (в 1935 р. мало 17 відділів і 345 членів). Тепер діють молодіжні організації при обох українських Церквах. З відновлення діяльності ХОС по останній світової війні засновано при ньому „Літературно-Спортивний Клуб Молоді", КЛИМ, що проявив успішну діяльність. В ньому формуються майбутні громадські ділячі. При укр. католицькій церкві в Куритибі існує гурток українських пластунів „Марумбі", а при „Соборності" в Сан-Павлу існує СММ (Спілка Української Молоді).

Культурне життя

Великі зусилля присвятив українці Бразилії своєму шкільництву. Його початки припадають на 1897-98, коли, переважно з ініціативи священиків, стали організувати домашні школи, в яких навчали за скромною оплатою більше письменні поселенці. Під час другої масової еміграції від 1907 р. число цих шкіл зросло. Для поліпшення справи 1913 р. з ініціативи оо. Василіяна, створено Шкільний Союз. 1913 р. в Бразилії було 35 українських шкіл, в тому числі у самій муніципалі Прудентополі 22 з 630 учнями, 1920 р. їх було 41, і це число утрималося до 1938 р., коли з початком диктатури та асиміляційної політики українських шкіл, а згодом товариств та преса були закриті, і навіть священикам заборонено виголошувати проповіді українською мовою. В розвитку українського шкільництва велику роллю відіграв С.С. Службеницький, що в 1938 р. мав 18 шкіл, декілька з них із інтернатами для молоді.

Спроба створення української гімназії не мала успіху (нижча гімназія в Порто-Уніоні діяла лише в 1926-1927 рр.), проте оо. Василіяна зорганізували в Прудентополі 1932 р. свій новітній, а 1935 р. — річну середню школу — малу духовну семінарію ім. св. Йосифа з українською і португальською мовами навчання. Тепер це єдина в Бразилії середня школа, де молоді можуть набути знання української мови, літератури, „бавитися політикою".

Потреть — бойовий, а згодом повстанський рух, що на н-ро так заноситься, можна поставити на широку національну базу і цим вибрати з рук інших революційних груп охоту творити партійні армії. Почетверте — поставивши певний бойовий кадр у сітці, можна весь час і енергію присвятити виключно бойовим справам і тим піднести цілу ділянку на вищий рівень.

Білий був повністю згідний з такими думками, навіть руки затирав, мовляв, тепер він з Вітькою справді „вгорі" почне революцію. Ось як тільки повернеться до Рівного!

Хоче подивитися на кілька наших бойовиків. Зв'язковий пішов до Залізняка, щоб той підготував шось „на показ". Білий залишиться тут ще кілька днів. У міжчасі також хоче побачити районних бойових керівників із тих місць, де вже ведеться робота.

ЗА ЧАСИ СПОКІЙНИ ГОСПОДЕВІ ПОМОЛІМОСЬ

ІЗ ЗАКЛИКУ МИТРОПОЛИТА КИР АМВРОЗІЯ З ПРИВОДУ ДНЯ МОЛИТВИ ЗА СПОКІЙ

Ми були свідками сумних подій, які мали місце в деяких містах ЗДА. З преси, радіо та телевізії ми довідалися про грабежі, підпали та вбивства невинних людей, доквані злочинними руками. Ті злочини потрясли до глибини американським народом.

З приводу порушення громадського спокою і порядку, Президент З'єднаних Держав Америки звернувся до американського народу в четвер вечором 27 липня 1967 року, осуджуючи доквані злочинними руками злочини, і закликав увесь народ, народних і церковних провідників до молитви в неділю 30 липня 1967 року, щоб мир, згода і правопорядок запанували в американському народі.

Ми, українці католики, висказуємо наше щире співчуття нашому Президентові і всім американським громадянам, які зазнали великих втрат на майні, здоров'ю й навіть втратили життя. Українські поселенці, які втратили все майно на рідних землях, глибоко боліють нечастям, яке навістило американські громади, серед яких вони живуть.

Дивлячись на сваволю без відповідальних людей, насувається питання: Чому такі варварства діються в американських містах? Хто діє поза кулісами тих злочинів? Хто понесе відповідальність? Сьогодні важко відповісти на ці питання. Нехай історія скаже колись своє слово. Такі сумні явища останніх двох тижнів пригадують нам слова Юрія Федьковича:

Мій Боже милий! Як то мало Святих людей на світі стало! Один на другого кують Кайдани в серці, а словами, Медоточеними устами Цілують і часу ждуть, Чи швидко брата в домовині З гостей на цвинтар повезуть?

Дорогі в Христі! Не дозволяйте, щоб у Вашій присутності несовісні люди порушували восьму Божу Заповідь: „Не свідчи ложно на ближнього свого". Не дозволяйте тим лжепророкам нищити добре ім'я невинних людей. Сьогодні найбільші злочини мають право боронити себе перед судом, а як поступають ті, що нищать добре ім'я ближнього? Вони оскаржують і засуджують невинних людей. Тому не дозволяйте, щоб вони вгворювали вину на неправду. Словами Ісидора Воробкевича кличу до Вас, Дорогі в Христі:

Залишімо вже роздори І негodu і ражду. Засядім у серця наші Згаду і любов нову.

Будьте амбасадорами миру, згоди і любові! Сам Божественний Спаситель Обицяє нагороду тим, що ширять мир-спокій: „Блаженні миротворці, бо вони синами Божими назвуться" (Мат. 5, 9).

З'єднані молитовно з усім американським народом, благаймо Всевишнього, щоб ми могли в спокої жити, працювати і славити Бога. Тож „за часи спокійні Господеві помолімося".

(Закінчення на ст. 3-ій)

Преса і видавництво

В перших роках українського поселення в Бразилії не було місцевої преси. Спорадично доходила сюди преса з рідних земель — толовно „Місіонар" та з Америки „Свобода". Першими українськими газетами, що почали „бавитися політикою".

Потреть — бойовий, а згодом повстанський рух, що на н-ро так заноситься, можна поставити на широку національну базу і цим вибрати з рук інших революційних груп охоту творити партійні армії. Почетверте — поставивши певний бойовий кадр у сітці, можна весь час і енергію присвятити виключно бойовим справам і тим піднести цілу ділянку на вищий рівень.

Білий був повністю згідний з такими думками, навіть руки затирав, мовляв, тепер він з Вітькою справді „вгорі" почне революцію. Ось як тільки повернеться до Рівного!

Хоче подивитися на кілька наших бойовиків. Зв'язковий пішов до Залізняка, щоб той підготував шось „на показ". Білий залишиться тут ще кілька днів. У міжчасі також хоче побачити районних бойових керівників із тих місць, де вже ведеться робота.

15 липня 1942.

Білий від'їхав. Із своєї візити був вдоволенний. Забрав із собою кілька примірників інструкцій бойового вишколу, які тут уже вживається. Іх виготовили сотник Орлик, бунчужний Лисий і поручник Блакитний. Цю рангу одержав він свого часу у військовій школі.

Михайло Данилюк

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

(23)

— Ага...

— А нашій?

— Ага...

— Як же ви думаєте співпрацювати з ними і з нами? Тоді в що ви вірите?

— В Україну...

Запала мовчанка. Блакитний крутнувся на закладуці і почав міряти долівку широкими кроками. Цей селянський хлопець з-під Дунаєва загнав усіх присутніх на слизке. І то одним словом. І сказав так спокійно, так щиро, що всіх позатикало.

— Тоді, як ви собі уявляєте співпрацю? — допитався Блакитний. — Кому ж хочете підпорядкуватися?

— Співпрацювати буду з усіма. А підпорядкуватися хочу вам. У вас є військовики. Там нема. Нам треба вмілі руки.

Нарада затягнулась. Блакитний радився з Вихором і Залізником у садку. Вихор перекопував, що

Шкляр та Іскра „горло переріжуть" за таку спілку. Залізник вважав, що варто пробувати. Блакитний вирішив, що тратити віддані справи хлопців — гріх. Вирішив узяти це на свою відповідальність.

— Тріска, ви зараховуєтесь у команду Почаївського району. Зголоситесь до бойового команданта Нечая. Зв'язок Залізник дасть. За тиждень я у вас буду. Приготуйте хлопців, — розпоряджував Блакитний.

— Приготую. За тиждень буду мати сорок! — моргнув чорною бровою Тріска, перекидаючи через плече блискучу „фінку".

Значить, і на Почаїв поширюємось.

Василь передав зв'язок до людини на Вишеневець. Прийде на другу неділю сюди. Здається, має вже кількох людей.

Катербур прислав зв'язкового. С людина, що перейме бойову команду на Катербур і Дедеркалі. Псевдо — Граб. Заявив районному провідникові, що йому вже досить політики і хоче йти в бойову сітку. Матеріал, здається, надійний.

Шкляр передав, що через кілька днів буде тут Білий. Цікаво познайомитись.

8 липня 1942.

Отже, приїхав Білий. Це — обласний бойовий референт. Блакитний його поправив: не референт,

а командант. Починаймо, мовляв, уживати військової номенклатури. Ми ж не „Просвіта"...

Власне кажучи, тепер Білий є бойовим командантом усього інспекторату Волинь-Поділля. Він справді білий: шкіра, як папір, дуже ясні сині очі, білі навіть брови та вії. Сидів у хаті Лисого.

Білий — це той, що втік з-під розстрілу в Кременчуці. Широкі шрами на руці, шні і на лівому плечі. Його, по правді кажучи, стріляли двічі: раз німці, а згодом большевицькі партизани біля Зв'язгеля. А тепер він сидить, курить грубу цигарку і сміється: таких кулі не беруть...

Білий здається одчайдухом, якому море по коліна. Але терену ще не має „в пальцях", бойові зв'язки лише ставить на ноги. В розмові з Блакитним і Лисим натякнув, що там, „вгорі", тільки розпочинають вирішувати, що саме робити: будувати виключно політичну сітку з бойовим референтом, чи творити окрему бойову сітку поза прямим організаційним керівництвом? Виявилось, що Крем'янець був однією із експериментальних одиниць будувати окремої сітки. Хотів знати думку місцевих.

Лисий і Блакитний були однозгідні. Блакитний, як більш зикатний — реферував: необхідна окрема бойова сітка. Поперше — подійна сітка дає змогу краще конспірувати увесь рух. Подруге — до бойової сітки можна прибрати людей, які не мають охо-

ти „бавитися політикою". Потреть — бойовий, а згодом повстанський рух, що на н-ро так заноситься, можна поставити на широку національну базу і цим вибрати з рук інших революційних груп охоту творити партійні армії. Почетверте — поставивши певний бойовий кадр у сітці, можна весь час і енергію присвятити виключно бойовим справам і тим піднести цілу ділянку на вищий рівень.

Білий був повністю згідний з такими думками, навіть руки затирав, мовляв, тепер він з Вітькою справді „вгорі" почне революцію. Ось як тільки повернеться до Рівного!

Хоче подивитися на кілька наших бойовиків. Зв'язковий пішов до Залізняка, щоб той підготував шось „на показ". Білий залишиться тут ще кілька днів. У міжчасі також хоче побачити районних бойових керівників із тих місць, де вже ведеться робота.

15 липня 1942.

Білий від'їхав. Із своєї візити був вдоволенний. Забрав із собою кілька примірників інструкцій бойового вишколу, які

Степан Куропас

ШКАГОВСЬКА ХРОНІКА

Об'єднання 6. Вояків Ук-
раїнців відбуло Ширші Схо-
дини в суботу 24 червня, в
Домі Плату, в присутності
30 членів, які заслухали
звіт голови організації П.
Матейки — делегата на 9-
ий делегатський з'їзд до Фі-
ладельфії. Шкаговський від-
грав там важливу роль: ін-
ший делегат, інж. Б. Білин-
ський, проводив з'їздом. Із
звіту ми довідалися, що з'їзд
не був таким імпозантним,
як про нього ми читали в
пресі.

Була також мова про
план праці в зимовому сезо-
ні. Інж. С. Куропас запро-
понував свій хутір біля Ре-
ноші на Вояцький фєстив.

Червень — місяць весіл-
і того місяця їх було багато
в українській громаді обох
віровищань. Я закінчив той
сезон 25-го червня на весіл-
і панни Віри Калужної і
Роберта Гардінга. Віра — це
дочка Олександра Калужно-
го, першого фінансового се-
кретаря 114-го Відділу УН-
Союзу, заснованого о. Ми-
чиком 15 років тому. Вели-
ка громада православних зі
собору св. Володимира, де
пачетво Калужні є дуже ба-
гати, заповнила залу Пши-
била на Дивин вул., на
чолі зі своїм парохом о. Бі-
лєцьким. Союзівці з 114.

Увага!
ЗАХОДОМ Т-ВА ЗАПОРІЖСЬКА СІЧ
ВІДД. 367 в РАЧЕСТЕРІ, Н. Й.

ПІКНІК
Неділя, 13-го серпня 1967 року
Початок о год. 1-й по пол.
в Орчард Гров Парк — Вебстер
Запрошуємо Членів братських Відділів та гостей
до участі.
Дойзд: Емпар Рд. до Голт Рд., звернути на ліво,
відтак на право, на Орчард Стріт.

Карнегі, Па.

Повідомлення про
НАДЗВИЧАЙНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС
Повідомляємо Членів Відділів ч. 264 і 482 УНС
в Карнегі, Па., що Спільні Надзвичайні Збори
членів обох Відділів відбудуться

в неділю, 6-го серпня 1967 року
в залі церкви св. ап. Петра і Павла при Джейн
Ст. в Карнегі, Па., для вибору уряду получених
Відділів.
Початок о год. 12-й вполудне.

Водночас повідомляємо Членів Відділів
чч. 481, 134 і 384 в Карнегі, Па., що

Спільні Надзвичайні Збори
членів цих Відділів відбудуться
в неділю, 13-го серпня 1967 року
в залі української католицької церкви
Пресвятої Трійці при 735 Вашингтон Аве.
в Карнегі, Па.
В часі зборів буде обраний уряд получених
Відділів.
Початок о год. 2-й по полудні.
ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ
Українського Народного Союзу

Українська Православна Парафія „ВСІХ СВЯТИХ“ в Нью-Йорку
206-208 Схід 11-та вулиця

в неділю, 6-го серпня 1967 року, о год. 1-й по полудні
ВЕЛИКИЙ ПІКНІК
в Павільйоні парафії св. Димитрія в Картерет, Н. Дж.
Буфет з українськими і американськими стравами • До танців гратиме Українська
Оркестра. • Автобуси з Нью-Йорку відходять о год. 12-й дня від церкви
ВСІХ СВЯТИХ.
До участі в Пікніку, запрошуємо Українське Громадянство Нью-Йорку й околиці.

За Парафіяльний Уряд і Радун Трестів:
Михайло Сосницький — голова
Іван Макарик — секретар
Павло Стасюк — скарбник
Міла Пальчинська — фін. секр.

У ВИДАВНИЦТВІ „СВОБОДА“

ПОВИЛИСЯ ПОВІСТЬ ДЛЯ МОЛОДИ НАГОРОДЖЕНА ПЕРШОЮ
ПРЕМІЄЮ НА ЛІТЕРАТУРНОМУ КОНКУРСІ СФЖУ В Р. 1961

СОФІ ПАРФАНОВИЧ

ТАКИЙ ВІН БУВ...

(ІСТОРІЯ ОДНОГО ПСА)

Отримати 280.

Ціна \$3.00 в м'якій оправі

Це не оповідання про щоденне життя пса чи, як хтось думає, психологія господаря.
Тут псє і люди тісно пов'язані і разом творять історію наших днів з вітної, долого-
долого людей і вітної їх товариша пса з усіма трагічними воєнними діями аж до емі-
грації за океан включно. Авторка написала повість легким стилем та героєм її зробила
пса, щоб дати до рук нашої молоді книжку, з якої вона довідалася про історію багатьох

Замовлення і наліжності

Платити ЧЕКАМИ або ПОШТОВИМИ ПЕРЕКАЗАМИ платити на адресу:

„СВОБОДА“ — P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Ія Матрєк

Любо Матрєк

ють на деякі труднощі. Ра-
джу добрим людям переви-
тати товсту книгу УНСоюзу,
з нагоди 40-ліття, яка ска-
же їм багато більше і кош-
тує всього 1 дол! Закінчує
п-і Оленка Гікава-Сацюк
„не тратьте Ваших сил у
понижуванню їх, бо за не-
навистю до них не вистар-
чить Вам енергії, щоб пози-
тивно працювати для здій-
снювання Ваших ідеалів.“
Так пані Сацюк радить п.
Гринякові, а я таку саму
пораду даю їй.

В останній хроніці стала-
ся кривда Денверській гра-
маді. Секр. союзного відді-
лу п. Кальбу названо Коню-
бою, бо видно друкар не
прочитав правильно його
прізвища, або дуже любить
Коцюбу, який дійсно у Ден-
вері живе. Не згадав пред-
сідника 40-го відділу ОДВУ
п. Стебельського, який пе-
реселився до Денверу з Нью-
арку. В домі його були збо-
ри відділу і перша гостина
денверців. Він керував збо-
рами, на яких я реферував
про „9-ий Конгрес УНКА і
СКВУ“, секретарював мгр.
Костюк. Перепрошую за не-
догляд.

Ія і Любо Матрєки — ві-
домі артисти співу, вступили
до УНСоюзу. Пані Ія мала
взяти участь в концерті І.
Франка під час Конвенції У-
НСоюзу, але була в турне
по Південній Америці. Пан
Любомир тоді виступав.
Обос артистів запрошено до
містечкої участі в імпрезі
50-ліття Української Рево-
люції і Збройних сил Укра-
їни. Панство Матрєки це
найновіші члени в поході
УНСоюзу до 100 тисяч чле-
нів.

Роковини 50-ліття Україн-
ської Революції запланова-
ні ексекутивно Громадсько-
го Комітету на 22 жовтня
б.р. Програма буде узгідне-
на на зборах Ширшого Ко-
мітету 4-го серпня. На збо-
рах будуть покликані три
комісії — програмова, фін-
ансова і пресово-інформа-
ційна. Просить неділю 22
жовтня залишити для від-
значення цієї великої дати
і не вштовхувати інших
імпрез.

Два пікніки в неділю дня
16 липня, відбувалися в то-
варистві обласного організа-
тора УНСоюзу В. Гіряка.
Пікнік православної грома-
ди катедрального Собору св.
Володимира у Форест Гіл
горі мав, як і щоразу, ба-
гато людей. Головою паро-

хії є там Микола Ткачук,
орг. УНСоюзу, який разом
з парохом о. Білєцьким стрі-
нули нас та проголосили
гучномовцем про наш при-
хід. Ми вже вертали з пікні-
ку 395-го відділу УНСою-
зу з Палотайну, що мав
свою імпрезу на хуторі п.
Іванів в Кристал Лейк, і
загостили на православний
пікнік порядком „паблик
рілейшен“. Про надзвичай-
ну імпрезу в Кристал Лей-
ку напущу окремо.

Конференція „ад хок“ го-
ловних контролерів Іванчу-
ка і Пудили, обласного орг.
В. Гіряка і м-предсідника
УНСоюзу інж. Ст. Куропаса
відбулася у вівторок 18 лип-
ня, на хуторі біля Кеносі.
Обговорено союзні справи,
справа походила до 100 тисяч
і застий шкагівської прома-
ди на тому полі. Виміна по-
глядів дала багато нових
мислей і планів для акцій ор-
ганізування нових членів.

Нових членів емігрантів
в нашій громаді дуже мало.
Чехи великі слов'янофіли, а
власиво — русофіли. Вони
завжди хотіли бачити
„дельке Руско“, як покрови-
ють всіх слов'ян... Тому
они від москалів не вітали,
аж поки „братржі Руде-
ве“ не зіпхнули Масарика з
вікна. Один з чеських емі-
грантів, ген. Ференцік був
колись, як доктор ветерина-
рії, командиром всіх кіських
з'єднань Чехо-Словацької
ччини. Він є експертом від
годілі і розподілових ста-
сів коней. Славні коні
„кладруби“ або „ліпціани“
врятували від совєтського по-
лоноу американський ген.
Петон. Він скорше від моска-
лів заопікувався кіними і
той цінний розподільний ма-
теріал Америка перевезла
до стейту Ілліной. Коні зна-
ходяться тепер під опікою
ген. Ференціка в маєтку
Темпл Сінта, на 400-акро-
вим господарстві у Вадсорт.
Ген. Ференцік є активним
членом Польсько-Українсь-
ко-Чехо-Словацького Сою-
зу, головою якого на цей рік
є д-р Павло Турула. Чехи
перестали бути русофілами
і визволення Чехо-Словаць-
чини „від братів русів“ хо-
чуть доконати в союзі з ук-
раїнцями.

Д-р Семен Кочій, довго-
літній союзовець і кол. уря-
довець 221-го відділу УНСо-
юзу, а тепер трестист, має
оправданий жаль до „Свобо-
ди“ і УНСоюзу: минулого
року з нагоди його 70-літ-
тя писали про нього газети
Америки і Канади, а „Сво-
бода“ мовчала. „Може то-
му, що не знала? — питає
доктор. „Знала, бо допис
про мене і мій ювілей та ім-
презу в Маріна Сіті з того
приводу було послано до
„Свободи“. „Я напишу про
це в хроніці“, — запевнив
я шановного доктора, в при-
сутності обл. орг. Гіряка.
що тут і роблю.

Ню Гейвен, Конн.

діяльність С.У.А.

66 Відділ засновано два-
надцять років тому і він є
найстаршою кліткою С.У.А.
в нашому стейті. Хоч кіль-
кість членства не велика
(37), то можемо похвалити
деякими успіхами в праці.

Наш Відділ віддає мате-
ріальною допомогою двом ук-
раїнським школам — в Бе-
ллі та Німеччині. На ту
ціль ми вислали до Централі
С.У.А. за півроку 186 дол.

Кожного року в різдвяно-
му часі Відділ влаштовує
свято „Просфора“, на якому
переводиться збірку добро-
вільних датків на хворих за-
лишених в санаторії в Гаві-
тінгу, Німеччина. Цього ро-
ку зібрили 166 дол.

Відділ багато жертвував
в минулому на побудову ук-
раїнського Університету в
Римі, а тепер ми переслали
на рули Кардинала Сліпого
1100 дол. на цей університет.

Сума ця, це чистий дохід із
вечерніх вечериць, які в-
лаштував Відділ. Вечерні-
ці були проведені з презен-
тацією пюогоричних випуск-
ників обох Шкіл Україно-
знавства та української мо-
лоді, яка закінчила америка-
нські середні школи. Ве-
черинці відбулись 27 травня
і це була одна з найкращих
місцевих імпрез.

Гарно розвивається спів-
праця Відділу з місцевими
установами, організація м і
та сусідніми відділами С.У.А.
(Врілпорт, Гартфорд) Від-
діл є постійним платником
Національного податку (25
дол.). Голова Відділу п. Ро-
стислава Яхницька є актив-
ним членом Ділового Комі-
тету для відвідування 50-
ї річниці Відновлення ук-
раїнської Державності.

Відділ співпрацює з двома
Церквами, із Школами ук-
раїнознавства, молодечі м
організаціями та спортивним
товариством „Довбуш“. Не-
щодавно відбувався в нас

На оселі СУМ у Барабу встановлено
пам'яткову мармурову плиту

Барабу, Вісконсин. — На
оселі СУМА „Чорний Ліс“,
розташований приблизно за
200 миль від Шикаго, на по-
чатку липня, під час посвя-
чення нових будов було
встановлено велику марму-
рову плиту з таким написом
українською мовою: „На ві-
чну честь і славу нескорено-
го Українського Народу та
Його немірущих Героїв в
50-ті роковини Української
Національної Революції й
25-ті роковини створення У-
країнської Повстанської
Арії (УПА) — Відзнача-
ючи Акт Віднову України-
ської Державності з дня 30
червня 1941 року — Табли-
цю цю вмурували: Члени
Організації Українських
Націоналістів (ОУН) — Ро-
ку Божого 1967“.

Акту посвячення новобу-
дов довершив о. ред. Яро-
слав Савишук, головним
промовцем під час святку-
вання був о. ред. Семен
Іжик з Канади.

УКРАЇНЦІ У БРАЗИЛІЇ —

(Закінчення зі стор. 2-й)

ли виходити в Бразилії, бу-
ли двоїженими „Зоря“ в
Куритібі, в 1907-9 рр. ред.
Степан Степан Петрицький,
напряв радикально — лібе-
ральний, накладе 500 при-
мирників, і там же „Пранор“,
згодом у Прудентополісі
(1910-1911), католицького
напряму. Іх заміняли „Мі-
сіонар“ (1911 р.) і двоїж-
невик „Праця“ (1912 р.),
видавані о.о. Василіянами в
Прудентополісі. Обидві ці
газети з деякими перервами
(зокрема 1940-46 рр.) вихо-
дять і тепер — перша під
назвою „Український Місіо-
нар“ з накладом близько
2,500 примірників, і друга
як тижневик релігійно-ка-
толицького напрямку, з на-
кладом 2,500 прим. Третьою
газетою, що виходить нині,
є тижневик „Хлібороб“, за-
снований 1924 р. поетом Пе-
тром Карманським, під наз-

ПІДГОТОВА ДО СКВУ...

(Закінчення зі стор. 1-й)

бенкету, публічні зв'язки,
публікації та інформації й
подібе. М. Плавук з Пре-
зидії П.А.У.К. займається зо-
крема справою різних світо-
вих конференцій, що мають
відбутися в рямках СКВУ.

Окрема відомість, за яку
опісля звітував мгр. М. Со-
новський, приготувала —
згідно з Манифестом про
скликання СКВУ — принцип
запрошення гостей на Кон-
грес.

Багато уваги, як на нара-
дах Президії П.А.У.К. так і на
нарадах Підготовчого Комі-
тету, віддано справі програ-
ми запланованої з нагоди
СКВУ великої маніфестації в
Медисон Сквер Гарден. На
цю тему було рад супереч-
ностей і остаточно опрацьо-
вано компромісний проект,
який ще в найкоротшому ча-
сі має бути узгіднений з за-
інтересованими колами. В ос-
нові не було жадних засто-
режень щодо самої маніфес-
тації, як і виступу на ній
американських чи канадій-
ських представників. Труд-
ність була тільки у визна-
ченні характеру маніфес-
тації та добру українських
промовців. Президія П.А.У.К.
впевнена, що передбачений
тепер компроміс остаточно
усуне і цю трудність.

Усі учасники нарад пого-
джувались, що ці наради на-
лежали до найуспішніших та
що вони остаточно завер-
шують основну підготовку
СКВУ. Залишається ще до
виконання ряд практичних
завдань, але з всі підстави
вважається, що запланований
на листопад Світовий Кон-
грес Вільних Українців здій-
снить і виправдає зв'язувані
з ним великі надії.

Учасники нарад

У монтреальських нарадах
взяли участь (подаємо за
тим порядком, за яким вони
вписалися в книжку учасни-
ків):

З Канади: о. д-р В. Куш-
нір, І. Сирняк, М. Плавук,
Е. Мастикаш, М. Сосновсь-
кий, о. Матла, Т. Гумєнок,
С. Гасєвський, Г. Зелуський,
А. Білоцерківський, А. Сте-
повий, В. Соїко, В. Верига,
Катерина Кравс, Стефанія
Савчук, Я. Кальба, паві М.
Дима, Васильшин, М. Граб,
Чайківський.

Із ЗДА: А.Батюк, С. Ку-
ропас, Р. Круппа, М. Про-
коп, С. Карапінська, Стефа-
нія Пушкар, Вол. Михайлів,
М. Стахів, І. Вільняський, А.
Драган.

Бл. п.
Магдалина з Андрійовичів
КАЛЬБА
6. учителька і учасниця Визвольних Змагань.
ПАНАХИДА відбудеться в похоронному заведенні
п. Бугая в Дітроїті. Тентремк 81-го липня, о год. 7:30
вечерю.

ПОХОРОН з того ж заведення у вівторок, дня 1-го
серпня 1967 р. о год. 9:15 до української католицької
церкви св. Йосифата в Дітроїті. Ворен, а відтак на кла-
довище Mt. Olivet в Дітроїті.

Тяжким горем прибіті:
РОМАН — муж;
ОЛЕГ — син;
МАРІЯ — сестра;
ОГЕСТ, ІГОР і БОГДАН — внуки;
о. СВЯТОСЛАВ ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ
співц;
СЕСТРА і БРАТИ з родинами
в Україні.

Замість квітін на могилу Пошійної проєктється складати
пожертви на Український Католицький Університет у
Римі.
Roman Kalba
26618 Haverhill
Warren, Mich. 48091

У неділю, дня 6-го серпня 1967 р.
в ДРУГУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ

Бл. п.
Д-ра ЄВГЕНА ПРИХОДЬКО
у СОВОРІ СВ. ВОЛОДИМИРА
82-га вулиця в Нью-Йорку
буде відслужена
ПАНАХИДА
про що повідомляють:
дружина — д-р ТАТІАНА ПРИХОДЬКО
дочка — МАРІАНА ЗАДОЙНА

Замість квітін на могилу
Бл. п. ОЛЬГИ ТАРАНАЦЬКОЇ
Товаришки шкільних літ,
складас 10 доларів
на Українську Мед.-Харитативну Службу в Мюнхені
Зірка БУРАЧИНСЬКА
Шикаго, Іл.

Замість квітін на могилу
Бл. п. ВОЛОДИМИРА НАРОДЖЕНКА
мояго Друга і Співробітника на „Народній Ніш“
в Немирові і Немирівщині, пов. Рава Руська,
Західна Україна,
жертвує 10.00 доларів
на Фонд Укр. Інвалідів із Визвольних Змагань.
В. КАЛІЩЕНСЬКИЙ
Маймі, Флорид

Якщо Ви маєте 25 років

і закладете родину

Ви потребуєте багато забезпечення, хоч ще не
маєте багато грошей. Наша нова Термінова гра-
ма є власне для Вас. За невеличку оплату
\$12.65 місячно, ми забезпечимо Вас на суму
\$25,000, що дасть справжню безпеку не лише
Вам, але й Вашій Родині. Не відкладайте забез-
печення на пізніше, бо завтра може бути запізно.
Ще сьогодні забезпечитесь

в Українському Народному Союзі.

МАЛИЙ КАТЕХИЗМ

Укладено о. ІВАН РУДОВИЧ

Катехизм і професор учит. семінарії у Львові (1929).

Ціна з пересилкою 60 центів.

СВОБОДА, 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Увага! Книжечка про Ольгу Кобилянську!

У В-ї „СВОБОДА“ вийшла нова книжечка

д-ра Л. ЛУЦЕВА

ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА

В цій книжці автор подає правдивий образ

життя Великої Писменниці і знайомить героїнь П

життя, як і Наталя Верковичина, відраді, що

„наше полудне, помімо тих ліхтєх і ворожих об-

станів, що переслідували її та її парод“.

На основі фактів автор відкидає твердження

совєтських літературознавців, і робить їх Ко-

билянської, авторки „Паризької“ та „Апостола чер-“

ної, — прихильницею москво-комуністичної

диктатури в Україні.

В книжці 10 ілюстрацій. • Більшова обкладинка Т. ПУМИЛОВИЧА

Ціна — \$1.00

Намовлення і наліжності чеками або поштовими переказами платити

СВОБОДА — 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Праця

• HELP WANTED MALE •

BROILER MAN
Досвід, постійна праця крутий рік. В год. 4 по пол. — 1 нощі. Присми умовини праці, добра платня для фахового. Голоситесь:
Kingston Restaurant
1181 Morris Ave. Union, N.J.
(201) MU 6-2537

МЕХАНІК
Також знання спавання, повинен говорити і розуміти по-анг. Добра платня і компанійні бенефіти. Голоситесь:
Central Laundries Co.
257 Westside Avenue
Jersey City, N.J.

ENGINEER
3-тя класа, Blue Seal License, год. 2:30 по пол. до 12:30 нощі. Повинен говорити і розуміти по-анг. Добра платня. Компанійні бенефіти. Голоситесь:
Central Laundries Co.
257 Westside Avenue
Jersey City, N.J.

MACHINISTS
MAINTENANCE
ALL-ROUND
Manufacturing Plant.
Brooklyn New York
Ask for Mr. Booman
Tel.: 855-3810
(914) 454-8140

CABINET MAKERS & SPRAYERS
Досвід при кухонних кабінетах 5 кмнт. апарт. з 3 спальнями для відповідного.
AMERICAN CABINET INC.
Rd #4 Box 272
Freehold, New Jersey
201-363-4133

CABINET MAKER
EXPERIENCED
For Architectural Millwork Company.
Добра платня, постійна праця, присми умовини. Досконалий підписки для відповідного. За б.л. інформації зайдіть до:
J. D. LOIZEAUX LUMBER CO.
861 South Ave., Plainfield, N.J.
(201) 756-1776

SHEET METAL MECHANICS
Найменше 2-2 1/2 р. досвіду. Різноманітність праці. Щедрі бенефіти. Знамениті можливості для відповідного чоловіка. Tarrytown Area. (914) 631-4927

ДОСВІДЧЕНІ до хеміч. чистення і чистення плям — прання, досвід при машині і відповідальність. Рухливий бізнес, добра почат. платня. Постійна і негайна праця, присми умовини. Добра праця в Нью Джерсі. За інтерв'ю тел. BC 4-8222 або (201) WH 3-3776. Equal opportunity employer.

SANDER-FINISHER
З деяким досвідом при розпилюванні при fiberglass приладах. Фабрично - надійний чоловік. Стає праця, гарні умовини праці, мусить говорити по-англ. Bronx Area. 295-9877

АВТО МЕХАНІК
Досвідчені або учні до праці при загальних і домашніх автох. нових і уживаних. Добра платня, постійна праця. Голоситесь:
M. Van Houten at
R.A.C. MOTORS
Kennedy Blvd. and 67th Street
West New York, N.J.
(201) 868-7000

MAINTENANCE MECHANIC
Full time employment opportunity in Maintenance Dept. of rapidly growing Manufacturing Co. Prefer aggressive individual with knowledge in some of the following areas: machine repair, machine tool operation, plumbing, carpentering, electric work, etc. Good starting salary and company benefits. Apply in person.
HERCULITE PROTECTIVE FABRICS CORP.
661 - 4th Street
NEWARK, N.J.

ELECTRICAL WIREMAN
Journeyman with A/C & D/C industrial experience. Steady year round employment, overtime opportunities, Company-paid fringe benefits.
Call Personnel Department for appointment
686-7230

THE CARPENTER STEEL CO.
UNION, NEW JERSEY
An Equal Opportunity Employer

ЗМІНА АДРЕСИ
ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ“
81-83 GRAND STREET
Долучую 10 центів — прошу змінити мою адресу:
JERSEY CITY, N. J. 07308
(P. O. Box 346)

Моя СТАРА АДРЕСА була:
ЧИСЛО ВИДІЛУ (якщо член УНС)
Ім'я і прізвище:
Адреса:
Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище:
Адреса:
Zip Code:

Праця

• HELP WANTED MALE •

TRANSPORT
Refrigeration Mechanics
Trucks, Trailers or Bus airconditioning or Refrigeration. Experienced preferred. Apply now. Excellent opportunity.
THERMO EQUIPMENT CO.
Newark, New Jersey
(201) 642-4027

AUTO BODY MAN & FENDER MAN
Painters, European, Apply in person.
35-18 43rd Street
LONG ISLAND CITY, N.Y.
or call 726-9821 till 6 p.m.

MECHANIC-ENGINEER
HOTEL
"Licensed Refrigeration"
East Side Midtown Hotel
Salary \$149.18 — 40 hours.
Shift — 4 P.M. — 12.
PL-5-4400 Ext. 214 - 224

BUS MECHANIC
EXPERIENCE
DIESEL ENGINE
Good Salary. Steady Job
Benefits
Call RN 3-8800

Праця

• HELP WANTED FEMALE •

ГОСПОДИНЯ
Жінка в зрілому віці, без вах, мала родина з дорослою особою, останні рекомендації, власна кімната, ласка і TV, англ. мова, присми домашня атмосфера. Тел. (516) MA 7-7688

NEW NURSING HOME
мас місце для праці RNS на повний час 7-3 і 3-11 шифти, щедри бенефіти і пенсійний план, знаходиться в Елізабеті, Н. Дж.
Тел.: 353-1220

ОПЕРЕНТОРКИ
до шиття на машинах
ДОСВІД ПРИ СПОРТОВОМУ ОДЯЗІ
Пів-секційна праця, юніфіка фабрика, присми умовини.
GLADY'S SPORTSWEAR
91 Edison Pl. Newark, N.J.
201-642-2219

МАСАЖИСТКА
Від понеділка до п'ятниці.
Повний час або кілька годин.
LARRY MATTHEWS HEALTH CLUB
Тел.: CI 7-4801

ДОСВІДЧЕНА ГОСПОДИНЯ
До д. родинних людей, постійна праця, добрі умовини праці, кімната з прив. TV. Добра платня, рекомендації.
Mrs. MACY
109 Post Rd. Old Westbury, L.I.
Call 516-333-7674 or 7675

Праця

• MALE & FEMALE •

АРТИСТИ (-КИ) ДЕКОРАТОРИ
до малювання на скляних плямках. Досвідчені — також приймаємо до науки. Англійська мова, добра праця, постійна.
BROOKLYN, N.Y.
(212) 875-3137

МУЖЧИНІ І ЖІНКИ
Денна і нічна праця. Легка машинна і монтувальна праця. Досвід неконечний. Навчимо. Досконалий можливості. Бенефіти, стара, добре поставлена фірма.
AMERICAN TREE & WREATH Division of American Technical Machine Corp.
(914) 753-2727

Мих. Копобнякський
Тіні забутих предків
Шпа — 50 центів

ELECTRICAL WIREMAN
Journeyman with A/C & D/C industrial experience. Steady year round employment, overtime opportunities, Company-paid fringe benefits.
Call Personnel Department for appointment
686-7230

THE CARPENTER STEEL CO.
UNION, NEW JERSEY
An Equal Opportunity Employer

ЗМІНА АДРЕСИ
ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ“
81-83 GRAND STREET
Долучую 10 центів — прошу змінити мою адресу:
JERSEY CITY, N. J. 07308
(P. O. Box 346)

Моя СТАРА АДРЕСА була:
ЧИСЛО ВИДІЛУ (якщо член УНС)
Ім'я і прізвище:
Адреса:
Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище:
Адреса:
Zip Code:

ЗМІНА АДРЕСИ
ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ“
81-83 GRAND STREET
Долучую 10 центів — прошу змінити мою адресу:
JERSEY CITY, N. J. 07308
(P. O. Box 346)

Моя СТАРА АДРЕСА була:
ЧИСЛО ВИДІЛУ (якщо член УНС)
Ім'я і прізвище:
Адреса:
Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище:
Адреса:
Zip Code:

ЗМІНА АДРЕСИ
ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ“
81-83 GRAND STREET
Долучую 10 центів — прошу змінити мою адресу:
JERSEY CITY, N. J. 07308
(P. O. Box 346)

Моя СТАРА АДРЕСА була:
ЧИСЛО ВИДІЛУ (якщо член УНС)
Ім'я і прізвище:
Адреса:
Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище:
Адреса:
Zip Code:

ПЛАСТ В ШИКАГО У ПОСТУПІ

Хронологічно найстаршою українською молодечою організацією є Пласт. Хоч на початку заснування ця організація брала за взірці світовий скавтинг, але однак згодом, взявши найкращі ідейні засади того руху, наш Пласт перетворив його і пристосував до українських потреб і часу обставин та до ідеї визволення й боротьби України за волю, за державу. За своє гасло Пласт взяв вислів: „СИЛЬНО, КРАСНО, ОВЕРЖЕНО, ВИСТРО!“ — СКОБ! Пласт ординним летом вирушив на службу Україні. Ставши організацією, джерелом якої є плекання тіла й душі для добра, краси й сили та для волі своєї Батьківщини, ця організація прибрала собі й патріотичну національну назву „Пласт“: вона нагадує про пересмісто в своїх цілях невмирущої козацької ідеї, що спонтанно проявляла свою силу в трудних моментах нашої історії. „Плестунами“ звалися за російської імперії піші військові частини кубанських козаків — безпосередні нащадки в славному козацтві запорозького, які в боях завжди відігравали розвідочну і кінцеву вирішальну роль та здобували перемоги в боях.

Велику трагедію пережила шикагська Платова Станиця в 1960-му році, втрапивши в нещасливому випадку при таборних вправах кілька найлітніших юнаків. Трудно було пережити ту трагедію. Такі нещадні переживання по них, звичайно, звалюють слабші організми. Але сильніші, переболівши трагедію, загартовуються, не здаються, а далі стремляються активно виконувати свої завдання. Шикагський Пласт, як приклад такого молодечого і здорового організму, почав малі простувати до своїх ідей — служили прийдешній Україні! Останніми часами платова станиця в Шикаго піднеслась у своєму відродженню запали до праці, і в тій праці проявила ще більшу, ніж раніш, динамічність.

Над забезпеченням дальшої успішної чинності платової молоді тут працюють такі установи: Станиця, Сеньйорат і Пластрият, а в останньому часі ще й Господарська Рада при Станиці. Станицю очолює Тарас Ліскевич, Сеньйорат — Софія Кульчицька, Пластрият — Роман Савка, Господарську Раду — Омелян Плешкевич.

Для поширення виховної чинності платової молоді в усіх галузях програми платування вже довгий час відчувався брак відповідної і відповідної домішки з площею при ній, а також доброго у всіх відношеннях таборного об'єкту серед відповідної околиці.

Тепер Пласт в Шикаго вже закупив в Віскансенні прекрасну площу для таборування і закінчує модерне й гарне влаштування. Над тим безкоштовно працюють самі батьки платової молоді: ВІШ Паново Вишницький, Бабій, Брама, Швець, Гановський та інші, прізвища яких автори цих рядків не відомі.

Шикагський Пласт набув також нове гарне приміщення для домішки, з гарною площею при тому будинку. Ця домішка, після до-

будов, забезпечить залогом і потрібною кількістю кімнат всі вимоги платового життя та відповідатиме всім модерним потребам.

Згадані придбання дуже вчасні. Найкращим показником цього успіху може бути участь шикагських платунів і платунок у цьогорічному таборванні, що проходить з дуже гарним успіхом при 155 учасниках, у власному таборі, серед прекрасної природи, що дечим нагадує прикарпатську красу.

Таборним життям керують досвідчені кошові табори Івана Горчинського, ідейно завзятого й ділового старшого платуна Рокосляна Філіповича та відданий платовій ідеї сеньйор Микола Оленіч. А ще більш пророчим прикладом успішного розмаху життя й виховно-організаційного впливу шикагського плату на його молодь в цю пору може бути виїзд з Шикаго на Платову Зустріч в Монтреалі 136 душ юнацтва, при значній участі старших платунів і сеньйорату.

Так платове гасло СКОБ здійснюється в повному його сенсі, бо Шикагський Пласт є такий „КОЗАКОМ НЕВМИРАКОЮ“!

Т. Торський

ДЕНВЕРСЬКА ГРУПА УВАН
27-го травня відбулося в Денвері, Колорадо, квітень (70-те) засідання Денверської Групи УВАН у ЗДА. На початку засідання збори вшанували вставанням і хвилиною мовчанки пам'ять учасника Групи д-ра мед. Якова Карабая, що 26 травня ц.р. одійшов від нас у віці 79 років.

Після того, під головуванням інж. Ю. Сластона вислухано й обговорено доповідь п. Юрія Мошинського про „Сучасний стан мистецтва й мистців“. З огляду на широкі тему доповіді обмежився на огляді стану мистецтва та різьбарства. Після вступу, доповідач представив записки, які викликали ажіотаж до повного безладдя й втрати мистецьких критеріїв.

Шикава й добре продумана доповідь п. Ю. Мошинського, основана на досвідному матеріалі його безпосередніх обстежень творчості псевдомистців по їх майстернях та на підставі особистих з ними розмов, викликала, з огляду на її актуальність та певність, живе обговорення. В ньому взяло участь 12 дискусантів.

Реферуючи інф.-організаційні справи інж. Л. Биковський, секретар Групи, повідомив, що одноголосно був обраний і 15 квітня Управою УВАН у ЗДА затверджений новий керівник Групи — проф. Василь Гвоздецький, дійсний член УВАН і професор університету стейту Юта в м. Солт Лейк Сіті. Проф. В. Гвоздецький викладає на університеті географію й геологію у зв'язку з ґрунтознавством. Він є видатним ученим, має численні наукові друковані праці в українській та англійській мовах. Він був також співробітником Української Академії Наук в Києві. В новому складі керівництва Денверської Групи УВАН інж. Л. Биковський лишається й надалі її секретарем.

Л. Б.

ПРИДБАЙТЕ ДЛЯ СВОЇХ ДІТЕЙ!
ПИТАЙТЕ ПО КНИГАРНЯХ!
Найкращий підручник для початкових класів рідношкільного і українського парафіяльного шкільництва — це

МИКОЛИ ШЕРБАКА
ВІРШОВАНА АБЕТКА
що появляється в розпродажі у видавництві УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ „СВОБОДИ“.

Ілюстрації — ЕДВАРДА КОЗАКА.
ЛЮКСУСОВИЙ, КРЕДИТОВИЙ, ВІЛИНИ ПАПІР.
Ціна — 1.50 дол.

Замовлення і належність слати на адресу:
СВОБОДА
P. O. Box 346 — Jersey City 3, N. J.

ПРИДБАЙТЕ ДЛЯ СВОЇХ ДІТЕЙ!
ПИТАЙТЕ ПО КНИГАРНЯХ!
Найкращий підручник для початкових класів рідношкільного і українського парафіяльного шкільництва — це

МИКОЛИ ШЕРБАКА
ВІРШОВАНА АБЕТКА
що появляється в розпродажі у видавництві УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ „СВОБОДИ“.

Ілюстрації — ЕДВАРДА КОЗАКА.
ЛЮКСУСОВИЙ, КРЕДИТОВИЙ, ВІЛИНИ ПАПІР.
Ціна — 1.50 дол.

Замовлення і належність слати на адресу:
СВОБОДА
P. O. Box 346 — Jersey City 3, N. J.

будов, забезпечить залогом і потрібною кількістю кімнат всі вимоги платового життя та відповідатиме всім модерним потребам.

Згадані придбання дуже вчасні. Найкращим показником цього успіху може бути участь шикагських платунів і платунок у цьогорічному таборванні, що проходить з дуже гарним успіхом при 155 учасниках, у власному таборі, серед прекрасної природи, що дечим нагадує прикарпатську красу.

Таборним життям керують досвідчені кошові табори Івана Горчинського, ідейно завзятого й ділового старшого платуна Рокосляна Філіповича та відданий платовій ідеї сеньйор Микола Оленіч. А ще більш пророчим прикладом успішного розмаху життя й виховно-організаційного впливу шикагського плату на його молодь в цю пору може бути виїзд з Шикаго на Платову Зустріч в Монтреалі 136 душ юнацтва, при значній участі старших платунів і сеньйорату.

Так платове гасло СКОБ здійснюється в повному його сенсі, бо Шикагський Пласт є такий „КОЗАКОМ НЕВМИРАКОЮ“!

Т. Торський

ДЕНВЕРСЬКА ГРУПА УВАН
27-го травня відбулося в Денвері, Колорадо, квітень (70-те) засідання Денверської Групи УВАН у ЗДА. На початку засідання збори вшанували вставанням і хвилиною мовчанки пам'ять учасника Групи д-ра мед. Якова Карабая, що 26 травня ц.р. одійшов від нас у віці 79 років.

Після того, під головуванням інж. Ю. Сластона вислухано й обговорено доповідь п. Юрія Мошинського про „Сучасний стан мистецтва й мистців“. З огляду на широкі тему доповіді обмежився на огляді стану мистецтва та різьбарства. Після вступу, доповідач представив записки, які викликали ажіотаж до повного безладдя й втрати мистецьких критеріїв.

Шикава й добре продумана доповідь п. Ю. Мошинського, основана на досвідному матеріалі його безпосередніх обстежень творчості псевдомистців по їх майстернях та на підставі особистих з ними розмов, викликала, з огляду на її актуальність та певність, живе обговорення. В ньому взяло участь 12 дискусантів.

Реферуючи інф.-організаційні справи інж. Л. Биковський, секретар Групи, повідомив, що одноголосно був обраний і 15 квітня Управою УВАН у ЗДА затверджений новий керівник Групи — проф. Василь Гвоздецький, дійсний член УВАН і професор університету стейту Юта в м. Солт Лейк Сіті. Проф. В. Гвоздецький викладає на університеті географію й геологію у зв'язку з ґрунтознавством. Він є видатним ученим, має численні наукові друковані праці в українській та англійській мовах. Він був також співробітником Української Академії Наук в Києві. В новому складі керівництва Денверської Групи УВАН інж. Л. Биковський лишається й надалі її секретарем.

Л. Б.

ПРИДБАЙТЕ ДЛЯ СВОЇХ ДІТЕЙ!
ПИТАЙТЕ ПО КНИГАРНЯХ!
Найкращий підручник для початкових класів рідношкільного і українського парафіяльного шкільництва — це

МИКОЛИ ШЕРБАКА
ВІРШОВАНА АБЕТКА
що появляється в розпродажі у видавництві УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ „СВОБОДИ“.

Ілюстрації — ЕДВАРДА КОЗАКА.
ЛЮКСУСОВИЙ, КРЕДИТОВИЙ, ВІЛИНИ ПАПІР.
Ціна — 1.50 дол.

Замовлення і належність слати на адресу:
СВОБОДА
P. O. Box 346 — Jersey City 3, N. J.

ПРИДБАЙТЕ ДЛЯ СВОЇХ ДІТЕЙ!
ПИТАЙТЕ ПО КНИГАРНЯХ!
Найкращий підручник для початкових класів рідношкільного і українського парафіяльного шкільництва — це

МИКОЛИ ШЕРБАКА
ВІРШОВАНА АБЕТКА
що появляється в розпродажі у видавництві УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ „СВОБОДИ“.

Ілюстрації — ЕДВАРДА КОЗАКА.
ЛЮКСУСОВИЙ, КРЕДИТОВИЙ, ВІЛИНИ ПАПІР.
Ціна — 1.50 дол.

Замовлення і належність слати на адресу:
СВОБОДА
P. O. Box 346 — Jersey City 3, N. J.

ПРИДБАЙТЕ ДЛЯ СВОЇХ ДІТЕЙ!
ПИТАЙТЕ ПО КНИГАРНЯХ!
Найкращий підручник для початкових класів рідношкільного і українського парафіяльного шкільництва — це

МИКОЛИ ШЕРБАКА
ВІРШОВАНА АБЕТКА
що появляється в розпродажі у видавництві УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ „СВОБОДИ“.

Ілюстрації — ЕДВАРДА КОЗАКА.
ЛЮКСУСОВИЙ, КРЕДИТОВИЙ, ВІЛИНИ ПАПІР.
Ціна — 1.50 дол.

Замовлення і належність слати на адресу:
СВОБОДА
P. O. Box 346 — Jersey City 3, N. J.

ПРИДБАЙТЕ ДЛЯ СВОЇХ ДІТЕЙ!
ПИТАЙТЕ ПО КНИГАРНЯХ!
Найкращий підручник для початкових класів рідношкільного і українського парафіяльного шкільництва — це

МИКОЛИ ШЕРБАКА
ВІРШОВАНА АБЕТКА
що появляється в розпродажі у видавництві УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ „СВОБОДИ“.

Ілюстрації — ЕДВАРДА КОЗАКА.
ЛЮКСУСОВИЙ, КРЕДИТОВИЙ, ВІЛИНИ ПАПІР.
Ціна — 1.50 дол.

Замовлення і належність слати на адресу:
СВОБОДА
P. O. Box 346 — Jersey City 3, N. J.

ПРИДБАЙТЕ ДЛЯ СВОЇХ ДІТЕЙ!
ПИТАЙТЕ ПО КНИГАРНЯХ!
Найкращий підручник для початкових класів рідношкільного і українського парафіяльного шкільництва — це

Від найближчого місяця інформуватимуть споживачів про ціни на різні товари

Вашингтон. — Комісар статистики в Департаменті Праці Артур М. Росс, визнаючи в Палатній Підкомісії в справах коштів прожитку, повідомив, що від серпня ц.р. Департамент Праці подаватиме практичні вказівки споживачам в справі ціни на різні товари. Досі у звіті про індекс ціни подавали тільки загальні відомості про те, наскільки змінювалися кошти прожитку в попередньому місяці. Наприклад інформувалося, що в травні кошти прожитку збільшилися тому, що подорожчала салата. Від місяця серпня будуть подавати цю саму вістку практичніше: „Одна голова салати в травні коштувала аж 39 центів, а в квітні ціна становила тільки 29 центів“. Статистичне бюро Департаменту Праці подаватиме подробиці ціни про окремі харчі в 39-ох метрополітальних районах. Це бюро зможе подавати ціни на харчі в різних сезонах, і споживачі зможуть купувати харчі в тих місяцях, коли вони найдешевші. В деяких частинах цієї країни городовина в липні є дорожчою тому, що ще не доставили на ринок деяких її родів.

Мешкання

МЕШКАННЯ
для студентів або самітньої людини, 3 кімнати, поміркована ціна.
Телеф. 10-11 ран. 7-8 веч.
ST 2-1168, Brooklyn, N.Y.

ГАРНЕ, 5-КИМНАТНЕ МЕШКАННЯ
(бакові кімнати), Північний Бруклін, близько Менгеттену.
Телеф. ST 2-1168
10-11 ран. 7-8 веч.

Розшуки

ПОШУКУВАННЯ
МАРІЯ МІЯК
з роду ГАРБЕРА
вроджена в Мохнаті Нижній, повіт Новий Санч, пошукує свого кузина Андрія Гарберу, вродженого в Баниці, повіт Горлиця, Останньою жінку у Нью Йорку. Також пошукує вона Івана Станіславського, Михайла Гарберу та Михайла Савицького. Якщо вони самі це перечинять чи хтось інший, проситись писати на адресу її власного родинного дому:
Mrs. Maria Micak
853 North Western Avenue
Chicago, Illinois. 06062

Business Opportunity
НА ПРОДАЖ ФІРМА
МІТТЯ ВІКОН
Заснована 1929 р. Зацікавлені прошу голоситись в українській, польській чи англійській мовах на адресу:
National Window Cleaning Co.
VICTOR MITCHELL
180 West Main St.
MALONE, N.Y. 12953
Tel: 518-483-1393 після 5 веч.

Мої дні

БОРИС ОЛЕКСАНДРОВ
Шпа — 25 центів

Real Estate

ХОЧЕТЕ НАБУТИ ДІМ
в НЬО ЙОРКУ або околиці: АСТОРІ, ФЛАШІНГ, КВІНС, ВЕСТ БРОНКС або ІОНКЕРС для власної потреби або для бізнесу, маємо ВЕЛИКИЙ ВИБІР від 1-родинних до 36-родинних домів.

TRIDENT REALTY CO.
98 Second Avenue New York, N.Y.
(212) 477-6400
Второ відкрито від 9 ран. до 7 веч.
В суботу і неділі по домовленості.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ

В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА“
1 ліч через одну шпальту за культурні імпреси